

ITMS kód Projektu: 26140230002
ITMS kód Projektu: 26120130002

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Prioritná os:	Prioritná os 2 – Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja LZ Prioritná os 4 – Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť BSK
Opatrenie:	2.1 Podpora ďalšieho vzdelávania 4.2 Zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja prostredníctvom rozvoja terciárneho a ďalšieho vzdelávania
Prijímateľ:	Metodicko-pedagogické centrum
Názov projektu:	Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov
Kód ITMS projektu:	26140230002, 26120130002
Aktivita:	2.2 Tvorba a akreditácia programov kontinuálneho vzdelávania PZ a OZ

Program kontinuálneho vzdelávania

Metodika rozvoja grafomotorických zručností v predprimárnom vzdelávaní

Ing. Peter Dubovan
generálny riaditeľ
Metodicko-pedagogické centrum, Bratislava

Názov vzdelávacieho programu: Metodika rozvoja grafomotorických zručností v predprimárnom vzdelávaní

Zdôvodnenie vzdelávacieho programu:

Grafomotorika je súbor psychomotorických činností, ktoré vykonávame pri kreslení a písaní. Patrí sem hrubá motorika (teda motorické funkcie paží, ramena a lakťa), jemná motorika (motorika prstov a dlane), motorika očných pohybov a motorika artikulačných orgánov, vizuomotorika alebo súhra medzi okom a rukou. S grafomotorikou tiež súvisí zrakové a sluchové vnímanie, koncentrácia pozornosti a laterálnosť.

Grafomotorické zručnosti sú jedným z kritérií pri posudzovaní školskej zrelosti dieťaťa, preto zvládnutie grafomotorických zručností je dôležité pre deti pred nástupom do školy.

Nerozvinutá grafomotorika a ťažkosti v grafomotorických zručnostiach sú dôvodom pre odklad školskej dochádzky, pretože nedostatky v rozvoji grafomotoriky môžu predznamenávať problémy pri nácviu písania. Pokiaľ by sa u dieťaťa včas nerozpoznali grafomotorické problémy a prejavili by sa až v škole, dieťa by mohlo mať vážne problémy v písomnom vyjadrovaní.

Grafomotorické poruchy je preto treba rozpoznať už v predškolskom veku a tým eliminovať neskoršie ťažkosti. V tomto procese majú učitelia predprimárneho vzdelávania nezastupiteľnú úlohu a tiež priestor na rozvíjanie svojich kompetencií.

Obsahové spracovanie programu reaguje na zistené nedostatky pri rozvíjaní grafomotorických spôsobilostí štátnou inšpekciou v činnosti materských škôl ...*“V činnostiach, ktorých obsahom bolo cieľené rozvíjanie grafomotorických spôsobilostí (78,72 %) detí, alebo tzv. voľné kreslenie nebola vždy venovaná náležitá pozornosť ponuke, používaniu a úchopu vhodných kresliacich, písacích nástrojov, materiálov, formátov plôch, podložiek. Dopad na zrkovú orientáciu na ploche, na plynulý, uvoľnený pohyb a tlak ruky malo aj prehliadanie nevhodnej/nesprávnej polohy tela detí v činnostiach. Zistené bolo aj nedodržiavanie časovej postupnosti nácviu grafomotorických vzorov a nedôslednosť učiteľov v príprave najmä päť - až šesť ročných detí na elementárne písanie v prvej triede ZŠ.“* (zdroj: Správa o stave a úrovni pedagogického riadenia, procesy a podmienky výchovy a vzdelávania v materských školách v školskom roku 2013/2014 v SR, str.13 a 17).

Zámerom predkladaného vzdelávacieho programu je napomôcť odstraňovaniu zistených nedostatkov a ponúknuť učiteľom predprimárneho vzdelávania pomoc pri hodnotení úrovne grafomotorických zručností detí, rozpoznaní možných ťažkostí a metodiku rôznorodých činností, ktorých obsahom je cieľené rozvíjanie grafomotorických spôsobilostí detí.

Druh kontinuálneho vzdelávania:

Aktualizačné vzdelávanie.

Forma kontinuálneho vzdelávania:

Kombinovaná (prezenčná 18 hod. a dištančná 7 hod.)

Ciele vzdelávacieho programu:

Hlavný cieľ:

Rozšíriť, prehĺbiť kompetencie učiteľov predprimárneho vzdelávania v oblasti metodiky rozvoja grafomotorických zručností detí v materskej škole.

Špecifické ciele:

1. Rozvíjať znalosti v oblasti grafomotorického vývoja dieťaťa.
2. Rozšíriť spôsobilosť hodnotiť úroveň rozvíjania grafomotorických zručností detí.

3. Získať praktické zručnosti v oblasti cvičenia a pohybových aktivít na rozvoj jemnej a hrubej motoriky.
4. Rozvíjať zručnosti vedieť vypracovať grafomotorické listy v nadväznosti na rozvoj grafomotorických zručností dieťaťa.
5. Prehĺbiť schopnosti aplikovať spôsoby hodnotenia dosiahnutých grafomotorických zručností detí na hodnotenie pracovných listov.
6. Získať a rozšíriť aktuálne vedomosti o ponuke, používaní a úchope vhodných kresliacich, písacích nástrojov, materiálov, formátov plôch a podložiek.

Obsah vzdelávacieho programu:

Téma	Forma	Časový rozsah
1. Grafomotorika – vymedzenie základnej terminológie, grafomotorika a Školský vzdelávací program.	Prezenčná	1
2. Grafomotorické cvičenia, podmienky a postupnosť rozvíjania grafomotorických zručností.	Prezenčná	1
3. Možnosti rozvíjania grafomotoriky prostredníctvom rôznorodých činností. Pohybové, pohybovo-sluchové, pohybovo-sluchovo-zrakové cvičenia – ukážky, praktický nácvik jednotlivých cvičení.	Prezenčná - praktické činnosti	3
4. Metodika postupnosti rozvíjania grafomotorických zručností. Inšpiračné námety na tvorbu grafomotorických listov, cvičenia a aktivity zamerané na rozvoj jemnej a hrubej motoriky.	Prezenčná – praktické činnosti	
4.1 Hodnotenie úrovne grafomotorických zručností detí a metódy zisťovania grafomotorickej úrovne.		2
4.2 Cviky na uvoľnenie ruky - ukážky, praktické cvičenia.		1
Hra s bodom - ukážky, praktické cvičenia.		1
Vertikálna a horizontálna línia, kombinované pohyby - ukážky, praktické cvičenia.		2
4.3 Lomená línia – ukážky, praktické cvičenia.		1
Krúživé pohyby – ukážky, praktické cvičenia.		1
Hry s oblúkom, vlnkami, slučkami, hadovkami – ukážky, praktické cvičenia.		1
Vzťah detskej kresby a grafomotoriky.		1
4.4 Spôsoby hodnotenia dosiahnutých grafomotorických zručností, hodnotenie pracovných listov.	Prezenčná – praktická	2
4.5 Ponuka, používanie a úchop vhodných kresliacich, písacích nástrojov, materiálov, formátov plôch a podložiek.	Prezenčná	1
Dištančná úloha: Vypracovať námety na aktivity zamerané na rozvoj jemnej a hrubej motoriky. Výstup dištančnej časti: Spracované dva námety. Aktivita na rozvoj jemnej motoriky. Aktivita na rozvoj hrubej motoriky. Formát A 4, rozsah cca 1 – 2 normostrany na každú aktivitu.	Dištančná	7
Spolu:		18/7

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Profil absolventa:

Absolvent vzdelávacieho programu má kompetencie v oblasti rozvoja grafomotorických zručností detí. Má schopnosti vhodnými metódami zhodnotiť úroveň grafomotorických zručností detí, pozná metódu postupného nácviku grafomotorických zručností jemnej a hrubej motoriky a vie ju aplikovať vo svojej pedagogickej praxi. Vie vytvoriť vlastné pracovné listy na rozvoj jednotlivých činností z oblasti grafomotoriky. Dokáže vhodným spôsobom hodnotiť dosiahnuté grafomotorické zručnosti detí hodnotením pracovných listov. Venuje náležitú pozornosť ponuke, používaniu a úchopu vhodných kresliacich, písacích nástrojov, materiálov, formátov plôch a podložiek.

Rozsah vzdelávacieho programu:

Celkom 25 hodín, z toho 18 hodín prezenčne a 7 hodín dištančne.

Trvanie vzdelávacieho programu:

najviac 10 mesiacov

Bližšie určená kategória, podkategória pedagogických zamestnancov, kariérový stupeň, kariérová pozícia:

Kategória:

učiteľ

Podkategória:

učiteľ pre predprimárne vzdelávanie (učiteľ materskej školy).

Kariérový stupeň:

samostatný pedagogický zamestnanec,
pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou,
pedagogický zamestnanec s druhou atestáciou.

Vyučovací predmet alebo vzdelávacia oblasť:

Podmienky pre zaradenie uchádzačov:

Program kontinuálneho vzdelávania je určený pre učiteľa predprimárneho vzdelávania, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady v súlade s vyhláškou MŠ SR č. 437/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov, a ktorý má absolvovaných aspoň šesť mesiacov pedagogickej činnosti (§ 35 ods. 9 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Spôsob prihlasovania účastníkov: písomná prihláška, doložená potvrdením riaditeľa školy v prípade riaditeľov škôl je potrebný podpis zriaďovateľa, ak je vzdelávanie realizované v čase vyučovania.

Spôsob preukázania príslušnosti k cieľovej skupine:

Riaditeľ školy na prihláške potvrdzuje zaradenie pedagogického zamestnanca do kategórie, podkategórie a kariérového stupňa. Ak riaditeľ školy nepotvrdí zaradenie pedagogického zamestnanca do kategórie, podkategórie a kariérového stupňa., posúdi poskytovateľ oprávnenie na zaradenie pedagogického zamestnanca na základe príslušných dokumentov, ktoré pedagogický zamestnanec predloží poskytovateľovi.

Spôsob ukončovania a požiadavky na ukončovanie:

Aktualizačné vzdelávanie sa ukončuje záverečnou prezentáciou pred účastníkmi a lektorom vzdelávania.

Požiadavky na ukončovanie vzdelávacieho programu

- 80% účasť na prezenčnej forme vzdelávania.
- Vypracovanie zadania dištančnej formy vzdelávania.
- Úspešné absolvovanie záverečnej prezentácie. Obsah prezentácie: Portfólio **vlastných** pracovných listov (minimálne 4) k jednotlivým grafomotorickým činnostiam k téme 4 prezenčnej formy. Formát A 4, rozsah cca 1 normostrana na jeden pracovný list.

Garant a personálne zabezpečenie:

Garant: PaedDr. Eva Bruteničová, učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie s druhou atestáciou pre predprimárne vzdelávanie, Metodicko-pedagogické centrum, regionálne pracovisko, Ševčenkova 11, 850 05 Bratislava.

Garant spĺňa kvalifikačný predpoklad v zmysle § 43 ods. 4 a 5 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Lektori: Učители pre kontinuálne vzdelávanie, vysokoškolskí učители a skúsení učители s lektorskou praxou v oblasti vzdelávania dospelých, odborníci na uvedenú problematiku. Lektori musia spĺňať podmienky Čl. 2 bodu 12 Smernice 18/2009-R.

Finančné, materiálne, technické a informačné zabezpečenie:

Náklady spojené so vzdelávaním budú hradené z finančných prostriedkov Národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov z prostriedkov rozpočtu MPC.

Cestovné, stravné náklady účastníka vzdelávania hradí vysielajúca organizácia, resp. účastník sám.

Materiálne, technické a informačné zabezpečenie:

Miestnosť s prístupom k vodnému zdroju, CD prehrávač, výtvarný materiál, notebook a dataprojektor pre lektora.

Účastníkom vzdelávania bude poskytnutý študijný materiál so zoznamom odporúčanej literatúry.

Návrh počtu kreditov:

Spolu 7 kreditov,

5 kreditov za rozsah vzdelávania a 2 kredity za spôsob ukončenia vzdelávania.